

Groep Compliance Rule Nr. 14: Beleid voor de bescherming van klokkenluiders in KBC Groep

Basisprincipes

KBC groep verwacht dat zijn medewerkers de voorwaarden van hun arbeidscontracten te goeder trouw naleven op een loyale en coöperatieve manier. Deze algemene plicht van zorgzaamheid omvat ook de elementaire morele verplichting om elk redelijk vermoeden te rapporteren dat andere medewerkers zich schuldig maken aan fraude of ernstige wanpraktijken.

De invoering van de klokkenluidersprocedure verwijst ook naar de vereisten opgenomen in diverse reglementering, internationale standaarden en de basisprincipes van corporate governance.

KBC groep wil daarom een ondernemingscultuur tot stand brengen en bevorderen die zich kenmerkt door eerlijkheid en openheid, waarbij alle medewerkers (de "klokkenluiders") de mogelijkheid hebben om potentiële fraude of andere ernstige wanpraktijken in het vroegst mogelijke stadium te rapporteren zonder vrees voor represailles en waarbij klokkenluiders de garantie hebben dat ze een eerlijke behandeling zullen krijgen en dat hun vermoedens behoorlijk zullen worden onderzocht.

In dat verband bekrachtigt KBC groep formeel de volgende basisprincipes:

- 1) Medewerkers die redelijke gronden hebben om te vermoeden dat er zich fraude of ernstige wanpraktijken hebben voorgedaan of kunnen voordoen, moeten in staat worden gesteld hun vermoedens te rapporteren, in overeenstemming met onderhavig beleid.
- 2) Alle rapporten van vermoedens over fraude of ernstige wanpraktijken moeten objectief en met de grootste vertrouwelijkheid worden behandeld.
- 3) Speciaal daartoe opgeleid personeel moet alle rapporten van vermoedens over fraude of ernstige wanpraktijken grondig, eerlijk en objectief onderzoeken binnen een redelijke termijn.
- 4) Personen die vermoedens over fraude of ernstige wanpraktijken rapporteren, zullen geen nadelige of negatieve gevolgen ondervinden van hun onthullingen, als die te goeder trouw zijn gedaan.
- 5) De rechten van personen waarop een rapportering betrekking heeft, moeten beschermd en gerespecteerd worden.
- 6) Geïdentificeerde doch vertrouwelijke rapporteringen hebben de absolute voorkeur boven anonieme rapporteringen die met aandrang worden afgeraden.

Medewerkers moeten zich ervan onthouden om misbruik te maken van de rapporteerprocedure en daarbij anderen bewust schade berokkenen. Wanneer het daarop volgende onderzoek zou uitwijzen dat kan aangetoond worden dat de uitgebrachte beschuldigingen zijn gedaan met kwaad of lasterlijk opzet, dan kunnen passende sancties toegepast worden (tot, en in de gevallen gerechtvaardigd in toepassing van het arbeidsreglement en de toepasselijke wetgeving, ontslag om dringende redenen toe).

Tenzij bij wet anders is geregeld, moeten medewerkers op elk ogenblik de procedure volgen zoals in deze beleidsnota is uiteengezet.

Doelstelling en draagwijdte

Deze regels en principes zijn van toepassing op alle soorten fraude en ernstige wanpraktijken, die zowel betrekking kunnen hebben op ernstige schendingen of ernstige overtredingen van interne regels (zoals het arbeidsreglement, de KBC gedragscode, de gedragscode voor het gebruik van communicatiemiddelen en interne instructies) als van externe regels (wetgeving, boekhoudregels, overheidsreglementeringen, marktmisbruik, handel met voorkennis, inbreuken op het bankgeheim of de discretie inzake verzekeringen, witwassen van geld, diefstal, fraude, corruptie, steekpenningen, enz.).

De draagwijdte van dit beleid strekt zich uit tot alle ernstige wanpraktijken, zowel van algemene als operationele en financiële aard, met inbegrip van mogelijke ernstige onregelmatigheden inzake financiële rapportering en andere aangelegenheden.

De naleving van dit beleid is wereldwijd verplicht en is met onmiddellijke ingang van toepassing op alle ondernemingen en entiteiten van KBC groep.

Principe 1: Rapportering: "meerdere toegangspunten"

KBC groep moedigt iedere medewerker aan om de gebruikelijke rapporteringslijnen te gebruiken en alle specifieke vermoedens eerst met het lijnmanagement te bespreken vooraleer een beroep te doen op de mogelijkheden van deze regeling. Alle lijnmanagers dienen ervoor te zorgen dat alle gerapporteerde vermoedens worden behandeld met respect voor dezelfde principes zoals uiteengezet in dit beleid.

Als dat niet mogelijk is, of als de gesprekken met het lijnmanagement niet tot een bevredigende oplossing leiden, moeten er meerdere toegangspunten beschikbaar zijn om een klokkenluider in staat te stellen zijn vermoedens kenbaar te maken.

Deze toegangspunten zullen tenminste de volgende departementen of personen omvatten, naargelang van het geval, zowel lokaal als op het niveau van KBC groep:

- het Departement Compliance;
- het Departement Interne Audit, inclusief Inspectie;
- het Departement Waarde- en Risicobeheer;
- de CEO van de betrokken entiteit;
- de CEO van de moederonderneming;
- de voorzitter van het Auditcomité;
- de voorzitter van de Raad van Bestuur.

Vermoedens over fraude of ernstige wanpraktijken kunnen worden gerapporteerd via alle mogelijke communicatiekanalen (per brief, e-mail, telefoon, persoonlijk gesprek, enz.). Op het niveau van de groep werd een bijzondere mailbox gecreëerd, reporting@kbc.be, waarop strikte toegang- en vertrouwelijkheidsrechten op van toepassing zijn.

Zowel om de grondigheid van het onderzoek, als om de bescherming van alle betrokkenen te kunnen garanderen en een cultuur van anonieme rapportering te vermijden, hebben geïdentificeerde doch vertrouwelijke rapporteringen de absolute voorkeur. Indien omstandigheden dit zouden noodzaken, kan de rapportering van de vermoedens desgevallend ook anoniem gebeuren, doch dit wordt ten stelligste afgeraden. Elke anonieme

rapportering wordt omwille van haar specifieke aard bijzonder kritisch onderzocht.

Principe 2: Centraliserende entiteit: lokale compliance functie

Als principe fungeert de lokale compliance functie als de centraliserende entiteit waar alle rapporten en dossiers worden gecentraliseerd. Alle toegangspunten die hierboven werden vermeld worden verzocht om alle ontvangen rapporten zonder verwijl door te sturen naar de lokale compliance functie.

De lokale compliance functie zal het dossier doorsturen naar de lokale onafhankelijke onderzoeksfunctie in overeenstemming met de lokale organisatiestructuur en afspraken (naar gelang het geval: de compliance functie zelf, interne audit, inspectie, veiligheid of enige andere geschikte onafhankelijke onderzoeksfunctie).

De lokale compliance functie zal een inzicht behouden op elk dossier, naargelang het zich ontwikkelt en zal daartoe regelmatig geïnformeerd worden door de onafhankelijke onderzoeksfunctie, indien deze verschillend is van de compliance functie.

De lokale compliance functie is verplicht om alle klokkenluiders-dossiers, anoniem of niet, te rapporteren aan de Cel Ethiek&Fraude van Compliance Groep, via de centrale mailbox reporting@kbc.be.

In uitzonderlijke gevallen kan Compliance Groep beslissen dat het onderzoek moet worden uitgevoerd door een onafhankelijke onderzoeksfunctie op hoofdkantoor, of door externe onderzoekers. In het laatste geval moet een bijzondere overeenkomst worden opgesteld, met inbegrip van alle basisprincipes van dit beleid en een specifieke geheimhoudingsovereenkomst.

Principe 3: Onderzoek: “onafhankelijke onderzoeksfunctie”

De onafhankelijke onderzoeksfunctie is onder andere verantwoordelijk om:

- 1) specifieke onderzoeksdaad te verrichten of deze onmiddellijk te laten verrichten om zo snel mogelijk te achterhalen of de gerapporteerde vermoedens gegrond zijn;
- 2) te rapporteren aan het management (lokaal en/of Compliance Groep, Directiecomité, Auditcomité, Raad van Bestuur);
- 3) de klokkenluider op de hoogte te houden of te laten houden van de voortgang van het onderzoek, tenzij dit nadelig kan zijn voor de klokkenluider of hinderlijk voor het onderzoek. De klokkenluider heeft een recht van toegang tot de persoonlijke gegevens die op hemzelf betrekking hebben. Dit recht kan echter worden beperkt door de rechten van anderen, het belang van het onderzoek of de wettige belangen van de entiteit. Dit recht laat de klokkenluider echter niet toe om kopies te nemen van documenten of ander aan het onderzoek gerelateerd materiaal, evenmin als van de bevindingen en de genomen maatregelen;
- 4) te zorgen dat de identiteit van de klokkenluider geheim blijft (de bron mag niet worden bekendgemaakt), tenzij de klokkenluider er uitdrukkelijk in toestemt dat zijn identiteit wordt bekendgemaakt of tenzij dit wettelijk is vereist (bijv. in geval van een gerechtelijk onderzoek). Dit verhindert evenwel niet dat de klokkenluider, zoals alle andere betrokkenen, kan gehoord worden m.b.t. de gerapporteerde zaken;

- 5) feiten te rapporteren die moeten worden gerapporteerd aan officiële instanties. Indien aangewezen kan een klacht worden ingediend bij de bevoegde autoriteiten;
- 6) in te staan voor de bescherming van de rechten van de persoon waarop de rapportering betrekking heeft.

De onderzoekers zijn onderworpen aan strikte ethische regels, speciaal wat betreft het in acht nemen van de nodige discretie en terughoudendheid.

Iedere medewerker dient te goeder trouw aan deze onderzoeken mee te werken.

Indien aangewezen (bijv. als er een mogelijk belangenconflict is, of als de onafhankelijkheid van een interne of lokale onderzoeker in het gedrang kan komen), kan er een beroep worden gedaan op een externe partij om het onderzoek te voeren, zoals hierboven aangegeven.

Principe 4: Garantie van vertrouwelijkheid en objectiviteit

Het management is ervoor verantwoordelijk dat alle vermoedens eerlijk, objectief en in strikt vertrouwen worden behandeld en dat ze grondig worden onderzocht door speciaal opgeleid personeel, op een eerlijke manier en binnen een redelijke termijn.

Diegenen die zich schuldig maken aan fraude of wanpraktijken, stellen zich bloot aan gepaste straffen in overeenstemming met de ernst van de feiten, zoals uiteengezet in het arbeidsreglement.

Principe 5: Bescherming van de klokkenluider

KBC groep garandeert dat klokkenluiders die vermoedens over fraude of ernstige wanpraktijken te goeder trouw rapporteren, geen enkele nadelige of negatieve gevolgen zullen ondervinden van het bekendmaken van die vermoedens, in overeenstemming met onderhavige principes.

Als dat toch het geval is, kan de klokkenluider een beroep doen op de persoon aan wie hij/zij heeft gerapporteerd, of als hij/zij naar een hoger niveau wil gaan, rechtstreeks op de voorzitter van het Directiecomité, het Auditcomité of de Raad van Bestuur, Comité van Toezicht, of andere.

Het spreekt vanzelf dat elke richtlijn die een medewerker verbiedt om zijn/haar vermoedens te uiten in overeenstemming met onderhavige principes, volstrekt ontoelaatbaar is.

Vergelding als resultaat van zulke rapportering moet worden beschouwd als een ernstige inbreuk op deze principes. In dat geval zal de passende actie worden ondernomen om de positie van de klokkenluider te vrijwaren.

Een medewerker die te kwader trouw rapporteert, zal geen recht hebben op de bescherming die in het kader van dit beleid geboden wordt.

Principe 6: Bescherming van de persoon waarop de rapportering betrekking heeft

KBC groep garandeert dat de persoon waarop de rapportering betrekking heeft, wordt beschermd in die zin dat er naar een evenwicht wordt gestreefd tussen de belangen en rechten van de verschillende betrokken partijen, met inbegrip van het recht van KBC groep om de feiten te onderzoeken.

De persoon waarop de rapportering betrekking heeft, heeft recht op informatie (naam van de entiteit verantwoordelijk voor de gegevensverwerking, ten laste gelegde feiten, ontvangers van deze informatie) en een recht van toegang tot en verbetering en verwijdering van de gegevens die betrekking hebben op hemzelf, als de gegevens onvolledig of onjuist zouden zijn en dit in overeenstemming met de regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze rechten geven de betrokken persoon echter niet het recht om kopies te maken van documenten, of ander aan het onderzoek gerelateerd materiaal, alsook van de bevindingen en de genomen maatregelen.

De uitoefening van deze rechten kan worden uitgesteld in de tijd om het onderzoek niet te hinderen of worden beperkt om de rechten van andere betrokkenen te vrijwaren. Een eventuele beperking wordt geval per geval beoordeeld. In elk geval moet de vertrouwelijkheid worden bewaard en moet de anonimiteit van de klokkenluider te goeder trouw worden gegarandeerd, tenzij hiertoe een wettelijke verplichting zou bestaan.

Principe 7: Specifieke procedure voor de rapportering van vermoedens van fraude en wanpraktijken

Om het mogelijk te maken een grondig onderzoek te voeren, moeten klokkenluiders voor zover mogelijk de volgende informatie in hun rapportering meedelen:

- de identiteit en de contactdetails van de klokkenluider;
- een beschrijving van het geval, met alle bekende relevante feiten (wat is er gebeurd, waar, welk specifiek gedrag gaf aanleiding tot de gerapporteerde vermoedens, wie is erbij betrokken, enz.);
- een aanduiding waarom de kwestie wordt gerapporteerd;
- een aanduiding of de kwestie reeds heeft plaatsgevonden of zou kunnen plaatsvinden in de toekomst;
- een aanduiding hoe de klokkenluider zijn/haar kennis verkregen heeft van het incident of de situatie;
- of er andere betrokken personen of getuigen zijn;
- of de klokkenluider enige ondersteunende informatie heeft;
- of de klokkenluider de kwestie met iemand anders besproken heeft, en zo ja met wie;
- een schatting van de bedragen waarover het zou kunnen gaan;
- de naam van de entiteit waar de kwestie zich heeft voorgedaan.

Het bovenstaande betekent niet dat fraude of ernstige wanpraktijken niet kunnen worden gerapporteerd als de concrete feiten niet in detail bekend zijn.

Bij het verkrijgen van de informatie moet de klokkenluider zich houden aan alle wettelijke en reglementaire regels en interne richtlijnen.

Principe 8: Communicatie - Implementatie

Richtlijnen voor de praktische implementatie van deze procedure (adressen, telefoonnummers, enz.) zullen voor elke entiteit worden opgenomen in een afzonderlijk document dat aan deze beleidsnota wordt toegevoegd en deel moet uitmaken van de communicatie opgezet door elke entiteit.

Het Directiecomité van de dochterondernemingen en entiteiten van KBC groep moet een informatiecampagne opzetten voor de verspreiding van onderhavig beleid. Het beleid moet intern worden gepubliceerd (bijv. op het intranet) en worden opgenomen in opleidingen.

Dit beleid is van toepassing op alle personen die door de entiteit worden tewerkgesteld met een arbeidscontract, evenals op agenten en externen met wie de entiteit samenwerkt.

Het beleid voor de bescherming van klokkenluiders zal ook worden gepubliceerd op de publieke website van KBC groep en op de lokale websites van elke entiteit.

De lokale compliance functie in elke entiteit is verantwoordelijk voor de invoering en implementatie van dit beleid en voor het opstellen van betrouwbare, eenvoudige en transparante procedures om de naleving van onderhavig beleid te garanderen.

Als dusdanig vervangt dit beleid de Groepsstandaarden voor de bescherming van klokkenluiders, die hierbij wordt opgeheven.

Principe 9: Controle en rapportering

De resultaten van de onderzoeken zullen worden gerapporteerd in overeenstemming met de gebruikelijke rapporteerlijnen voor het onderzoek van fraude of wanpraktijken (Compliance Groep, lokale compliance functie, lijnmanagement, departement personeelszaken, juridische zaken, enz.).

Compliance Groep is verantwoordelijk voor het toezicht op de werking van onderhavige principes in alle entiteiten van KBC groep.

In dit verband zal de Compliance Officer van elke entiteit van KBC groep verslag uitbrengen over de status van de implementatie en werking van onderhavige principes ter bescherming van klokkenluiders in zijn periodieke en jaarlijkse rapportering aan Compliance Groep.

Dat laatste zal een jaarlijks statusverslag over de implementatie van deze beleidsnota voorleggen aan het Directiecomité en het Auditcomité van KBC groep.

Wijzigingen

De in dit beleid uiteengezette principes zijn minimumregels, van toepassing op alle entiteiten van KBC groep. Wanneer deze principes onverenigbaar zouden zijn met lokale wetten of reglementeringen, hebben deze laatste voorrang.

Eventuele vragen m.b.t. deze beleidsnota en de erin opgenomen principes kunnen gericht worden tot Compliance Groep, Cel Ethiek&Fraude (e-mail: reporting@kbc.be).